

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

واحد برنامه‌ریزی آموزشی

چارچوب طراحی «طرح دوره»

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارابه دهنده درس: گروه یادگیری الکترونیکی در علوم پزشکی

عنوان درس: **اخلاق حرفه ای در فناوری اطلاعات**

کد درس: ۶۵۸۰۱۴

نوع و تعداد واحد^۱: ۱ واحد نظری

نام مسؤؤل درس: دکتر میترا ذوالفقاری

مدرس/ مدرسان: دکتر میترا ذوالفقاری

پیش‌نیاز/ هم‌زمان: مقدمات یادگیری الکترونیکی

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد- رشته یادگیری الکترونیکی در علوم پزشکی

اطلاعات مسؤؤل درس:

رتبه علمی: دانشیار

رشته تخصصی: دکترای تخصصی برنامه ریزی آموزش از دور

محل کار: دانشکده پزشکی

تلفن تماس: ۰۹۱۲۲۰۲۴۲۶۵

نشانی پست الکترونیک: zolfaghm@tums.ac.ir

^۱ مشتمل بر: نظری، عملی و یا نظری- عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب. (مثال: ۲ واحد نظری، ۱ واحد عملی)

توصیف کلی درس (انتظار می‌رود مسؤؤل درس ضمن ارائه توضیحاتی کلی، بخش‌های مختلف محتوایی درس را در قالب یک یا دو بند، توصیف کند):

هر چند توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات، دستیابی و به طور خاص آموزش الکترونیکی، بهره‌برداری و انتشار حجم زیادی از داده‌ها و اطلاعات را برای جوامع فراهم و تسهیل نموده است. مسایل و چالش‌های اخلاقی و بعضاً قانونی وجود دارد که در بسیاری از موارد با توجه به نوپایی این عرصه، هنوز پاسخ‌های جامع و کاملی ندارند. مسایل و چالش‌های اخلاقی همچون حفظ و تأمین حقوق و مالکیت فکری، سرقت ادبی، کیفیت خدمات و محصولات، پاسخگویی مناسب و کافی به نیازها و تقاضاهای ذی‌نفعان، مخاطبان و در نهایت جامعه از این جمله‌اند. از این رو دست‌اندرکاران برنامه‌ریزی و مدیریت نظام‌های یادگیری الکترونیکی نیاز دارند از شواهد علمی در این زمینه آگاه و کسب توانایی درک و تحلیل مسایل و چالش‌ها به انجام پژوهش‌های مناسب بنیادی و کاربردی برای تولید دانش و پاسخ به مسائل و چالش‌ها بپردازید.

اهداف کلی / محورهای توان‌مندی:

آشنایی با اصول اخلاق حرفه‌ای، کسب مهارت در درک و تحلیل مسایل در حوزه یادگیری الکترونیکی

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توان‌مندی:

پس از پایان این درس انتظار می‌رود که فراگیر:

- ✓ مبانی نظری اخلاق حرفه‌ای در یادگیری الکترونیکی را تشریح کند
- ✓ حوزه‌های اخلاقی در یادگیری الکترونیکی را برشمارد
- ✓ روانشناسی اخلاق در فضای مجازی را تشریح کند
- ✓ قانون کپی‌رایت در عصر دیجیتال را توضیح دهد
- ✓ حقوق مالکیت معنوی و فکری را تبیین کند
- ✓ سرقت نرم‌افزاری، علل آن را بیان کند
- ✓ تاثیر فناوری بر اخلاق حرفه‌ای را توضیح دهد.
- ✓ مسایل دسترسی عمومی و فوری به اطلاعات برخط را برشمارد
- ✓ رازداری، حفظ محرمانگی و امنیت اطلاعات در حوزه مراقبت و آموزش پزشکی را بیان کند
- ✓ کدهای اخلاقی در حوزه فناوری اطلاعات و یادگیری اطلاعاتی را فهرست کند

ب) حیطه عاطفی: انتظار می‌رود دانشجویان باید در پایان این دوره:

- به مطالعه و تحلیل موضوعات اخلاقی در حوزه آموزش مجازی علاقه مند شوند.
- در بحث‌های گروهی کلاس و در بخش فروم فعالانه مشارکت نمایند.
- به نظرات دیگران با حوصله و دقت گوش دهند.
- در ارتباط با رشد و توسعه اخلاق در یادگیری الکترونیکی سوالات مرتبط با محیط کار خود بیابند.
- یک مبحث انتخابی را به صورت سمینار شفاهی ارائه دهند و ارائه بدون اضطراب در جمع را تمرین کنند.
- به مطالعه هر مبحث قبل از آغاز کلاس علاقه مند شوند.
- به نظرات انتقادی دیگران احترام بگذارند.
- به رعایت اصول و موازین اخلاقی در مباحث مربوطه اهتمام نموده و الزامات آن را برشمارند.

رویکرد آموزشی^۱:

- مجازی^۲ حضوری ترکیبی^۳

روش‌های یاددهی - یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

- کلاس وارونه
- یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال
- یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی
- یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- یادگیری اکتشافی هدایت شده
- یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی
- یادگیری مبتنی بر مباحثه در فروم

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد حضوری

- سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)
- بحث در گروه‌های کوچک
- ایفای نقش
- یادگیری اکتشافی هدایت شده

1. Educational Approach

2. Virtual Approach

3. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

- یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)
- یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- یادگیری مبتنی بر سناریو
- استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط همتایان)
- یادگیری مبتنی بر بازی

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد ترکیبی

-ترکیبی از روش‌های زیرمجموعه رویکردهای آموزشی مجازی و حضوری، به کار می‌رود.

تقویم درس:

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجو	نام مدرس / مدرسان
۱	معارفه. تعاریف و مفاهیم اخلاق	سخنرانی و پرسش و پاسخ	---	دکتر ذوالفقاری
۲	مبانی نظری اخلاق حرفه‌ای در یادگیری الکترونیکی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	مشارکت فعال در بحث کلاسی	دکتر ذوالفقاری
۳	حوزه‌های اخلاقی در یادگیری الکترونیکی	سخنرانی و پرسش و پاسخ و مطالعه محتوای الکترونیکی بارگزاری شده	مشارکت فعال در بحث کلاسی	دکتر ذوالفقاری
۴	مدل مفهومی / عملیاتی اخلاق در یادگیری الکترونیکی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	مشارکت فعال در بحث کلاسی	دکتر ذوالفقاری
۵	روانشناسی اخلاق در فضای مجازی / کپی رایت در فضای مجازی و قانون حمایت از مالکیت فکری و معنوی	مطالعه محتوای الکترونیکی بارگزاری شده و شرکت در کلاس وارونه	مشارکت فعال در بحث کلاسی	دکتر ذوالفقاری
۶	سایر مسایل اخلاقی در فضای مجازی	کلاس درس وارونه (مطالعه محتوای الکترونیکی بارگزاری شده و شرکت در کلاس وارونه)	مشارکت فعال در بحث کلاسی	دکتر ذوالفقاری
۷	کدهای اخلاقی در یادگیری الکترونیکی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	مشارکت فعال در بحث کلاسی	دکتر ذوالفقاری
۸	ادامه مبحث کدهای اخلاقی جمع بندی و رفع اشکال	بحث گروهی و پرسش و پاسخ	مشارکت فعال در بحث کلاسی	دکتر ذوالفقاری

وظایف و انتظارات از دانشجو:

منظور وظایف عمومی دانشجو در طول دوره است (وظایف و انتظاراتی نظیر حضور منظم در کلاس درس، انجام تکالیف در موعد مقرر، مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت فعال در برنامه‌های کلاس^۱)

۱. این وظایف مصادیقی از وظایف عمومی هستند و می‌توانند در همه انواع دوره‌های آموزشی اعم از حضوری و مجازی، لحاظ گردند.

از دانشجویان انتظار می رود:

۱. زیر بنای علمی خود را جهت فراگیری مطالب مورد تدریس تقویت نمایند. و با توجه به طرح درس، در ارتباط با موضوع تدریس مطالعه داشته باشند.
۲. از امکانات سامانه نوید دانشگاه استفاده نموده و با حضور فعال در سامانه آموزشی با محتوای درسی و استاد تعامل داشته باشند.
۳. با استفاده از مطالب معرفی شده سعی در گسترش معلومات خود از طریق مطالعات کتابخانه ای و جستجوی منابع در اینترنت نموده و یافته های پژوهش های جدید را در جهت بهبود کیفیت یادگیری بکارگیرند.
۴. در مباحث ارائه شده در فروم مشارکت فعال نموده و بر اساس یافته های مطالعات جدید و معتبر به غنای بحث بیفزایند.
۵. تکالیف تعیین شده را در زمان مقرر تکمیل نموده و از طریق سایت ارسال نمایند.
۶. از منابع علمی جدید و معتبر و یافته های حاصل از پژوهش در تهیه تکالیف استفاده نمایند.
۷. مسئولیت فراگیری هرچه بیشتر خود را به عهده گرفته و با راهنمایی از استاد درس برنامه های آموزشی خود را پیگیری نمایند.

روش ارزیابی دانشجو:

- ذکر نوع ارزیابی (تکوینی/تراکمی)^۱: ارزیابی تکوینی (انجام پروژه کلاسی شامل نگارش طرح تحقیقاتی آزمایشی و پاسخ به تکالیف در سامانه و انجام آزمونک (کوئیز کلاسی) و شرکت در تالار گفتگو و تراکمی (آزمون پایان ترم کتبی)
- ذکر روش ارزیابی دانشجو: امتحان کتبی پایان ترم و تکالیف و فعالیتهای کلاسی و پروژه

۱. در رویکرد آموزشی مجازی، سهم ارزیابی تکوینی بیش از سهم ارزیابی تراکمی باشد.

✓ **ارزیابی تکوینی (سازنده)^۱:** ارزیابی دانشجو در طول دوره آموزشی با ذکر فعالیت‌هایی که دانشجو به طور مستقل یا با راهنمایی استاد انجام می‌دهد. این نوع ارزیابی می‌تواند صرفاً با هدف آرایه بازخورد اصلاحی و رفع نقاط ضعف و تقویت نقاط قوت دانشجو صورت پذیرفته و یا با اختصاص سهمی از ارزیابی به آن، در نمره دانشجو تأثیرگذار باشد و یا به منظور تحقق هر دو هدف، از آن استفاده شود. نظیر: انجام پروژه‌های مختلف، آزمون‌های تشخیصی ادواری، آزمون میان ترم مانند کاربرگ‌های کلاسی و آزمونک (کوئیز) های کلاسی

✓ **ارزیابی تراکمی (پایانی)^۱:** ارزیابی دانشجو در پایان دوره است که برای مثال می‌تواند شامل موارد زیر باشد: آزمون‌های کتبی، شفاهی و یا عملی با ذکر انواع آزمون‌ها برای مثال آزمون‌های کتبی شامل آزمون‌های کتبی بسته پاسخ اعم از «چندگزینه‌ای»، «چورکردنی گسترده»، «درست- نادرست» و آزمون‌های کتبی باز پاسخ اعم از تشریحی و کوتاه پاسخ، آزمون‌های استدلالی نظیر آزمون ویژگی‌های کلیدی، سناریونویسی با ساختن فرضیه و آزمون‌های عملی که برای مثال می‌تواند شامل انواع آزمون‌های ساختارمند عینی نظیر^۱ OSCE، OSLE^۱ و ... و یا ارزیابی مبتنی بر محل کار^۱ با استفاده از ابزارهایی نظیر^۱ DOPS، لاگ‌بوک^۱، کارپوشه (پورت فولیو)^۱، ارزیابی ۳۶۰ درجه^۱ و باشد.

- ذکر سهم ارزشیابی هر روش در نمره نهایی دانشجو:
- امتحان پایان ترم ۶۰٪
- فعالیتهای کلاسی از قبیل انجام تکالیف ۱۰٪ و شرکت در آزمونکهای میان ترم و مشارکت در فروم ۱۰٪
- انجام پروژه کلاسی ۲۰٪ می باشد.

منابع:

منابع شامل کتابهای درسی، نشریه‌های تخصصی، مقاله‌ها و نشانی وبسایت‌های مرتبط می باشد.

الف) کتب:

1. Freeman, L A and Peace, G, Information Ethics: Privacy and intellectual property, USA: Information Science Publishing, (The latest edition)
2. Brennan, L. and Johnson, V, Social, Ethical and Policy Implications of Information Technology, USA: Information Science publishing (The latest edition)
3. Penny Duquesnoy, Carlisle George. Ethical, Legal and Social Issues in medical informatics. (The latest edition)

ب) مقالات:

مقالات به روز بر اساس انواع مختلف روش تحقیق در کلاس مورد نقد و بررسی قرار می گیرد

ج) محتوای الکترونیکی:

فایل‌های محتوای الکترونیکی در سامانه نوید

د) منابع برای مطالعه بیشتر:

مقالات و فایل های بارگذاری شده مرتبط در سامانه